

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 16, 2021

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:687](#) 11-05-2021

‘Sprekende gelijkenis’ met vuurwapen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:685](#) 11-05-2021

Aanhoudingsverzoek op grond dat verdachte wegens persoonlijke omstandigheden (langer) in buitenland verblijft.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:689](#) 11-05-2021

Middel van de benadeelde partij over het oordeel van het hof dat de reiskosten voor het bijwonen van de uitspraak van het hof niet voor vergoeding in aanmerking komen.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:698](#) 11-05-2021

Middel over de bijzondere voorwaarde en verbeurdverklaring.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:695](#) 11-05-2021

Proeftijd van drie jaren, terwijl bij eerdere veroordelingen proeftijd van twee jaren is opgelegd.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:691](#) 11-05-2021

Zijn geldbedragen ‘afkomstig uit enig misdrijf’ als bedoeld in artikel 42obis e.v. Sr?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:694](#) 11-05-2021

Verwerping beroep niet-ontvankelijkheid OM en verweer strekkende tot bewijsuitsluiting.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:686](#) 11-05-2021

Heeft hof ten onrechte in berekening wederrechtelijk verkregen voordeel verondersteld voordeel betrokken ten aanzien van feiten waarvoor betrokkene niet is vervolgd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:723](#) 11-05-2021

Beklag, beslag ex artikel 94a Sv onder Rabobank op banktegoeden in het kader van strafzaak tegen onder andere klager.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:693](#) 11-05-2021

Post-Keskin-zaak over de afwijzing van een getuigenverzoek.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:681](#) 11-05-2021

Middel over het laatste woord van de verdachte.

Annotatie

[Post-Keskin: getuigenverzoek.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Artikel 359a Sv, vormverzuimen buiten het voorbereidend onderzoek.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

ANNOTATIE

Post-Keskin: getuigenverzoek.

mr. J.H.J. Verbaan

Commentaar bij HR 11 mei 2021, ECLI:NL:HR:2021:693.

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie eenvoudige belediging door in het gezicht spugen is bewezen verklaard, dat onder meer de afwijzing door het hof bij arrest van het door de verdediging gedane verzoek tot het horen van getuigen ontoereikend is gemotiveerd, althans dat het gebruik van de eerder door deze getuigen afgelegde verklaringen voor het bewijs onverenigbaar is met artikel 6 lid 3 aanhef en onder d EVRM, omdat de verdediging het ondervragingsrecht niet heeft kunnen uitoefenen.

De getuigenverzoeken zijn blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 20 maart 2019 tijdens de zitting besproken. Het proces-verbaal houdt daarover in dat de raadsman in de gelegenheid wordt gesteld de verzoeken om onderzoek te doen naar voren te brengen en toe te lichten.

‘Hij voert aan:

Ik verzoek in het belang van de verdediging om het horen van getuigen. Voor wat betreft de motivering refereer ik aan mijn appelschriftuur van 4 oktober 2016. (...)

Het hof onderbreekt het onderzoek voor beraad in raadkamer.

Na hervatting van het onderzoek deelt de voorzitter mee dat het verzoek tot het horen van de getuigen afgewezen wordt, omdat het onaannemelijk is dat de getuigen binnen een aanvaardbare termijn verschijnen, aangezien de gegevens betreffende de getuigen onvoldoende duidelijk zijn om te achterhalen waar ze verblijven.

Blijkens de in het dossier gevoegde pleitnota heeft de raadsman van de verdachte tijdens het onderzoek ter terechtzitting in hoger beroep op 24 januari 2020 het verzoek getuigen als getuigen te horen herhaald. Deze pleitnota houdt in dat:

“12. (...) Indien de verklaringen van getuigen worden uitgesloten van het bewijs, kan een

bewezenverklaring niet volgen, redenen waarom ik u PRIMAIR wil vragen cliënt vrij te spreken.

13. Indien u de verklaringen toch wenst te gebruiken voor het bewijs, doet de verdediging hierbij een voorwaardelijk verzoek tot het horen van getuigen. Het is noodzakelijk dat de getuigen gehoord worden; cliënt betwist zich schuldig te hebben gemaakt aan enig strafbaar feit en de verklaringen van de twee getuigen worden uitdrukkelijk betwist. Zoals gezegd kan via het hotel een begin worden gemaakt met het achterhalen van de adresgegevens van de getuigen.”

Bij arrest van 7 februari 2020 heeft het hof de verzoeken tot het horen van de getuigen afgewezen. Het arrest houdt hierover in dat het hof het verzoek tot het horen van de getuigen afwijst, nu de noodzaak daartoe niet is gebleken en hun verklaringen slechts als steunbewijs dienen voor de in het proces-verbaal opgenomen foto waarop door het hof is waargenomen dat zich spug bevindt op het voorhoofd en de bril van aangeefster (een van de getuigen).

De Hoge Raad overweegt dat hij in ECLI:NL:HR:2021:576 ingegaan is op de beoordeling van verzoeken tot het oproepen en horen van getuigen door de feitenrechter, in de situatie dat zo'n verzoek betrekking heeft op een getuige ten aanzien van wie de verdediging het ondervragingsrecht nog niet heeft kunnen uitoefenen, terwijl deze getuige al – in het vooronderzoek of anderszins – een verklaring heeft afgelegd met een belastende strekking. De Hoge Raad haalt r.o. 2.8, 2.9.1, 2.9.2, 2.12.1, 2.12.2 en 2.12.3 aan en overweegt dat het hof het verzoek tot het horen van de getuigen als getuigen bij arrest heeft afgewezen, omdat de noodzaak daartoe niet is gebleken en hun verklaringen slechts als steunbewijs dienen in relatie tot de in het proces-verbaal opgenomen foto. De Hoge Raad oordeelt dat dit oordeel niet zonder meer begrijpelijk is, omdat aan het verzoek ten grondslag is gelegd dat de eerder door die getuigen afgelegde en in het dossier gevoegde verklaringen belastend zijn voor de verdachte en dat de verdachte betwist te hebben gespuugd. De Hoge Raad oordeelt dat voor zover het hof in dat verband heeft overwogen dat de verklaringen van getuigen slechts als steunbewijs dienen voor de in het proces-verbaal opgenomen foto, miskend wordt dat de voor het bewijs gebruikte verklaringen van getuigen zich niet beperken tot de waarneming van spug op het voorhoofd en de bril van een van die getuigen, maar tevens betrekking hebben op gedragingen van de verdachte. Het voorgaande brengt tevens met zich dat het hof onvoldoende blijkt ervan heeft gegeven te hebben nagegaan of door het tot bewijs gebruiken van de door de verdachte betwiste verklaringen van getuigen zonder dat de verdediging deze getuigen heeft kunnen ondervragen, de procedure in haar geheel voldoet aan het door artikel 6 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces.

ANNOTATIE

Artikel 359a Sv, vormverzuimen buiten het voorbereidend onderzoek.

mr. J.H.J. Verbaan

Commentaar bij HR 11 mei 2021, ECLI:NL:HR:2021:694.

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie het voorhanden hebben van wapens is bewezen verklaard, over de verwerping door het hof van het tot de niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie en tot bewijsuitsluiting strekkende verweer.

Het hof heeft het in de klacht bedoelde verweer als volgt samengevat en verworpen.

De raadsman heeft in hoger beroep bepleit dat het openbaar ministerie niet-ontvankelijk wordt verklaard in de vervolging omdat, door het handelen van onder gezag van het openbaar ministerie opererende opsporingsambtenaren, doelbewust of met grove veronachtzaming van de belangen van de verdachte aan diens recht op een eerlijke behandeling van zijn zaak is tekortgedaan. Daartoe heeft de raadsman aangevoerd dat in hoger beroep, ook na de verhoren door de raadsheer-commissaris van de betrokken verbalisanten en de schriftelijke beantwoording van vragen door de betrokken zaaksofficieren, overeind is gebleven dat in de onderbouwing van de vordering van 4/5 september 2014 bij de rechter-commissaris tot doorzoeking van verdachtes woning, onwaarheden stonden.

De zaaksofficier was, ruim voordat die vordering bij de rechter-commissaris is gedaan, op de hoogte van deze onwaarheden. Hij had immers zelf op 19 augustus 2014 de letterlijke uitwerking van een van de onderliggende verhoren bevolen en deze op 24 augustus 2014 ontvangen. Toch is die verbatim-uitwerking niet bij de vordering van 4/5 september 2014 gevoegd. De rechter-commissaris heeft bij gelegenheid van de voorgeleiding op 12 september 2014 de aanhouding en inverzekeringstelling van de verdachte onrechtmatig verklaard, evenals – mondeling – de door haar toegestane doorzoeking op 9 september 2014, bij gelegenheid waarvan de in de tenlastelegging opgenomen wapens en munitie zijn aangetroffen. De rechter-commissaris is, aldus de raadsman, door het openbaar ministerie en de politie misleid met een gefabriceerde verdenking jegens de verdachte.

Deze zeer ernstige fouten, aldus de raadsman, zijn niet hersteld. Ze zijn alle begaan voorafgaand aan de doorzoeking die tot de wapenvondst heeft geleid. Pas daarna is aard en omvang van de onjuistheden in de aanvraagdocumentatie duidelijk geworden. De raadsman heeft nog gewezen op recente jurisprudentie waarin gelijksoortige gevallen van onzorgvuldige, onjuiste of onwaarachtige processen-verbaal aan de orde waren en heeft bepleit dat sprake is van een structureel verzuim en van een bestendig onrechtmatige praktijk door de opsporing die het hof volgens de verdediging zou moeten brengen tot een duidelijke corrigerende reactie, in de vorm van een niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie.

Subsidiar heeft de raadsman bewijsuitsluiting bepleit van de bij de onrechtmatige huiszoeking aangetroffen wapens en munitie, op dezelfde gronden als hiervoor uiteengezet. Dat zou moeten leiden tot vrijspraak.

Het hof stelt voorop dat een verweer dat gegrond is op artikel 359a Sv (vormverzuim) volgens een stappenplan uit die wetsbepaling en de daarop geënte rechtspraak dient te worden beoordeeld. Dat stappenplan omvat onder meer de volgende premissen:

- a) het moet gaan om een onherstelbaar vormverzuim in het kader van het vooronderzoek;
- b) het moet gaan om een vormverzuim in het kader van het vooronderzoek naar de feiten waarover de rechter op grond van de tenlastelegging heeft te oordelen (vgl. ECLI:NL:HR:2004:AM2533).

De volgens de verdediging begane (onherstelbare) fouten of verzuimen zijn begaan of voorgevallen in een vooronderzoek naar de verdenking dat de verdachte zich (mede) schuldig zou hebben gemaakt aan overtreding van artikel 282a en/of 285a Sr. Die verdenkingen zijn in dit hoger beroep echter niet aan de orde. Het hof heeft louter te oordelen over ten laste gelegd wapenbezit op 9 september 2014, een ander feit dan de feiten in welk onderzoek het gestelde vormverzuim zou hebben plaatsgevonden. Reeds daarom behoeft het verweer geen gemotiveerde weerlegging, volgens eerder genoemd stappenplan, noch anderszins. Het hof verwerpt de verweren daarom en komt niet tot de door de verdediging beoogde rechtsgevolgen.

Wel hecht het hof eraan op te merken dat de aanloop naar de doorzoeking, de in dat kader opgemaakte, soms aanvullende of nader uitleggende processen-verbaal, niet voldoen aan de ter zake geldende maatstaven. Het hof heeft – enerzijds – begrip voor de moeilijke omstandigheden waaronder de gesprekken verliepen met de medeverdachte/getuige (hierna: de getuige) die omfloerst maar belastend op de verdachte zou hebben gedoeld. Anderzijds is er vanaf die gesprekken – in mei 2014 – tot en met de opstelling van de vordering tot doorzoeking – begin september 2014 – heel veel tijd verstreken die het openbaar ministerie en

de politie hadden kunnen gebruiken voor een transparante onderbouwing van de vordering doorzoeking, waarin gedetailleerd had kunnen worden aangegeven dat en waarom de politie zo zeker wist dat de getuige op de verdachte doelde. Door de getuige de naam van de verdachte in de mond te leggen, hebben de verbalisanten de waarheidsvinding opgerekt, zo niet geweld aangedaan en dat is kwalijk.

De Hoge Raad herhaalt zijn overwegingen onder het kopje ‘Vormverzuimen “bij het voorbereidend onderzoek” en daarbuiten’, r.o. 2.2.1 en 2.2.2, en overweegt dat naar aanleiding van het in de klacht bedoelde verweer het hof vastgesteld heeft dat de processen-verbaal die in het kader van de aanloop naar de doorzoeking van de woning van de verdachte zijn opgemaakt ‘niet voldoen aan de ter zake geldende maatstaven’ en dat de verbalisanten ‘[d]oor de getuige de naam van de verdachte in de mond te leggen (...) de waarheidsvinding [hebben] opgerekt, zo niet geweld aangedaan’ en heeft het geoordeeld dat dit ‘kwalijk’ is. Aan de verwerping van dat verweer heeft het hof ten grondslag gelegd dat het door de verdediging gestelde vormverzuim is begaan in een vooronderzoek naar de verdenking van andere feiten dan de aan de verdachte in de onderhavige zaak ten laste gelegde overtredingen van de WWM. De Hoge Raad oordeelt dat dat oordeel in het licht van ECLI:NL:HR:2020:1889 niet zonder meer begrijpelijk is omdat het hof in het midden heeft gelaten of het door hem vastgestelde verzuim in de aanloop naar de doorzoeking van de woning van de verdachte, van ‘bepalende invloed is geweest’ op het verloop van het opsporingsonderzoek naar en/of de vervolging van de verdachte ter zake van het ten laste gelegde feit. Gelet op het in dat verband gevoerde verweer stond het hof, indien die vraag bevestigend moet worden beantwoord, immers ter beoordeling of het, mede afhankelijk van zijn oordeel over de aard en de ernst van dat verzuim, daaraan een van de in voornoemd arrest genoemde rechtsgevolgen had moeten verbinden.

RECHTSPRAAK

Middel over het laatste woord van de verdachte.

Middel over het laatste woord van de verdachte.

Het cassatiemiddel klaagt dat de verdachte niet het recht is gelaten het laatst te spreken.

Uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep blijkt niet dat aan de verdachte het recht is gelaten het laatst te spreken. Daarom moet het ervoor worden gehouden dat het voorschrift dat in het vierde lid van artikel 311 Sv op straffe van nietigheid is gegeven, niet in acht is genomen.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:681

Zaaknummer: 19/03194

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 311 Sv

RECHTSPRAAK

Post-Keskin-zaak over de afwijzing van een getuigenverzoek.

Post-Keskin-zaak over de afwijzing van een getuigenverzoek.

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de afwijzing door het hof bij arrest van het door de verdediging gedane verzoek tot het horen van [getuige 1] en [getuige 2] als getuigen ontoereikend is gemotiveerd, althans dat het gebruik van de eerder door deze getuigen afgelegde verklaringen voor het bewijs onverenigbaar is met artikel 6 lid 3 aanhef en onder d EVRM, omdat de verdediging het ondervragingsrecht niet heeft kunnen uitoefenen.

De Hoge Raad herhaalt de relevante overwegingen uit ECLI:NL:HR:2021:576 met betrekking tot de beoordeling van verzoeken tot het oproepen en horen van getuigen door de feitenrechter, in de situatie dat zo'n verzoek betrekking heeft op een getuige ten aanzien van wie de verdediging het ondervragingsrecht nog niet heeft kunnen uitoefenen, terwijl deze getuige al – in het vooronderzoek of anderszins – een verklaring heeft afgelegd met een belastende strekking.

Het hof heeft het verzoek tot het horen van [getuige 1] en [getuige 2] als getuigen bij arrest afgewezen, omdat de noodzaak daartoe niet is gebleken en hun verklaringen slechts als steunbewijs dienen in relatie tot de in het proces-verbaal opgenomen foto. Dit oordeel is niet zonder meer begrijpelijk, omdat aan het verzoek ten grondslag is gelegd dat de eerder door [getuige 1] en [getuige 2] afgelegde en in het dossier gevoegde verklaringen belastend zijn voor de verdachte en dat de verdachte betwist te hebben gespuugd. Voor zover het hof in dat verband heeft overwogen dat de verklaringen van [getuige 1] en [getuige 2] slechts als steunbewijs dienen voor de in het proces-verbaal opgenomen foto, wordt miskend dat de voor het bewijs gebruikte verklaringen van [getuige 1] en [getuige 2] zich niet beperken tot de waarneming van spug op het voorhoofd en de bril van [getuige 1], maar tevens betrekking hebben op gedragingen van de verdachte. Het voorgaande brengt tevens met zich dat het hof onvoldoende blijkt ervan heeft gegeven te hebben nagegaan of door het tot bewijs gebruiken van de door de verdachte betwiste verklaringen van [getuige 1] en [getuige 2] zonder dat de verdediging deze getuigen heeft kunnen ondervragen, de procedure in haar geheel voldoet aan

het door artikel 6 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, slaagt het.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:693

Zaaknummer: 20/00569

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers, J.C.A.M. Claassens en M. Kuijer

Advocaten: C. Crince Le Roy

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Beklag, beslag ex artikel 94a Sv onder Rabobank op banktegoeden in het kader van strafzaak tegen onder andere klager.

Beklag, beslag ex artikel 94a Sv onder Rabobank op banktegoeden in het kader van strafzaak tegen onder andere klager.

Het cassatiemiddel klaagt dat de rechtbank ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd, het klaagschrift, dat strekt tot opheffing van de op banktegoeden ten name van de klager gelegde conservatoire beslagen, ongegrond heeft verklaard.

Bij de beoordeling van een klaagschrift van de beslagene dat is gericht tegen een beslag als bedoeld in artikel 94a lid 1 of lid 2 Sv, dient de rechter te onderzoeken a. of er op het moment van zijn beslissing sprake is van verdenking van of veroordeling wegens een misdrijf waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd en b. of zich niet het geval voordoet dat het hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende strafrechter aan de klager, als verdachte, een verplichting tot betaling van een geldboete of de verplichting tot betaling van een geldbedrag ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel zal opleggen.

De rechtbank heeft geoordeeld dat een verdenking van het ‘medeplegen van overtreding van artikel 1, lid 1 onder a en/of b van de Wet op de kansspelen’ kan worden aangemerkt als de in artikel 94a lid 1 of lid 2 Sv omschreven verdenking van een misdrijf waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd. Het oordeel dat sprake is van een verdenking ‘van een misdrijf’ is ontoereikend gemotiveerd. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat artikel 36 Wet op de kansspelen (Wok), wat betreft het niet naleven van de in artikel 1 lid 1 aanhef en onder a en b Wok neergelegde voorschriften, slechts als misdrijf kwalificeert de gedragingen in strijd met het in artikel 1 lid 1 aanhef en onder a Wok neergelegde voorschrift ‘voorzover zij opzettelijk zijn begaan’ en de rechtbank niets heeft overwogen over de verdenking van het opzettelijk begaan van dat feit door de verdachte.

Voor zover de rechtbank voorts heeft geoordeeld dat vanwege de economische delicten waarvan de klager wordt verdacht een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd,

behoeft dat oordeel eveneens nadere motivering. In aanmerking genomen dat uit artikel 6 lid 1 aanhef en onder 2° en 5° Wet op de economische delicten (WED) volgt dat – behoudens de specifiek in artikel 6 lid 1 WED omschreven uitzonderingen – ten hoogste een geldboete van de vierde categorie kan worden opgelegd vanwege de economische delicten waarvan de klager wordt verdacht, had de rechtbank nader dienen te motiveren waarom ten aanzien van de klager niettemin sprake was van een verdenking van een misdrijf ‘waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd’.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank, maar uitsluitend voor zover daarin het beklag van de klager ongegrond is verklaard en wijst de zaak terug naar de rechtbank Rotterdam, opdat de zaak in zoverre opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:723

Zaaknummer: 19/04991

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: D.N. de Jonge

Wetsartikelen: 552a Sv

RECHTSPRAAK

Heeft hof ten onrechte in berekening wederrechtelijk verkregen voordeel verondersteld voordeel betrokken ten aanzien van feiten waarvoor betrokkene niet is vervolgd?

Heeft hof ten onrechte in berekening wederrechtelijk verkregen voordeel verondersteld voordeel betrokken ten aanzien van feiten waarvoor betrokkene niet is vervolgd?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat het hof ten onrechte in zijn berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel verondersteld voordeel heeft betrokken ten aanzien van feiten waarvoor de betrokkene niet is vervolgd.

Op grond van artikel 36e lid 2 Sr kan een ontnemingsmaatregel mede betrekking hebben op het voordeel dat de betrokkene heeft verkregen door middel van of uit de baten van andere strafbare feiten waaromtrent 'voldoende aanwijzingen' bestaan dat deze door de betrokkene zijn begaan. De in artikel 36e lid 2 Sr bedoelde 'voldoende aanwijzingen' mogen niet door de rechter worden aangenomen indien niet buiten redelijke twijfel kan worden vastgesteld dat andere strafbare feiten door de betrokkene zijn begaan. Tevens behoort de betrokkene de gelegenheid te hebben aan te (doen) voeren dat en waarom er onvoldoende aanwijzingen bestaan dat andere strafbare feiten door hem zijn begaan (vgl. HR 29 september 2020, ECLI:NL:HR:2020:1523).

Op grond van artikel 36e lid 3 Sr kan een ontnemingsmaatregel mede worden opgelegd indien aannemelijk is dat de in die bepaling bedoelde 'andere strafbare feiten' op enigerlei wijze ertoe hebben geleid dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen. Artikel 36e lid 3 Sr stelt niet de eis dat die 'andere strafbare feiten' door de betrokkene moeten zijn begaan. Het hiervoor weergegeven beoordelingskader van artikel 36e lid 2 Sr is dus niet op artikel 36e lid 3 Sr van toepassing. Het cassatiemiddel faalt voor zover het op een andersluidende rechtsopvatting berust.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:686

Zaaknummer: 19/04718

Rechters: J. de Hullu, A.L.J. van Strien en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Verwerping beroep niet-ontvankelijkheid OM en verweer strekkende tot bewijsuitsluiting.

Verwerping beroep niet-ontvankelijkheid OM en verweer strekkende tot bewijsuitsluiting.

Het cassatiemiddel klaagt over de verwerping door het hof van het tot de niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie en tot bewijsuitsluiting strekkende verweer.

Naar aanleiding van het in het cassatiemiddel bedoelde verweer heeft het hof vastgesteld dat de processen-verbaal die in het kader van de aanloop naar de doorzoeking van de woning van de verdachte zijn opgemaakt 'niet voldoen aan de ter zake geldende maatstaven' en dat de verbalisanten '[d]oor de getuige de naam van de verdachte in de mond te leggen (...) de waarheidsvinding [hebben] opgerekt, zo niet geweld aangedaan' en heeft het geoordeeld dat dit 'kwalijk' is. Aan de verwerping van dat verweer heeft het hof ten grondslag gelegd dat het door de verdediging gestelde vormverzuim is begaan in een vooronderzoek naar de verdenking van andere feiten dan de aan de verdachte in de onderhavige zaak ten laste gelegde overtredingen van de Wet wapens en munitie.

Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk omdat het hof in het midden heeft gelaten of het door hem vastgestelde verzuim in de aanloop naar de doorzoeking van de woning van de verdachte, van 'bepalende invloed is geweest' op het verloop van het opsporingsonderzoek naar en/of de vervolging van de verdachte ter zake van het ten laste gelegde feit. Gelet op het in dat verband gevoerde verweer stond het hof, indien die vraag bevestigend moet worden beantwoord, immers ter beoordeling of het, mede afhankelijk van zijn oordeel over de aard en de ernst van dat verzuim, daaraan een van de in voornoemd arrest genoemde rechtsgevolgen had moeten verbinden. Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:694

Zaaknummer: 20/00394

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en M. Kuijer

Advocaten: K. Canatan en M. Berndsen

Wetsartikelen: 359a Sv

RECHTSPRAAK

Zijn geldbedragen ‘afkomstig uit enig misdrijf’ als bedoeld in artikel 420bis e.v. Sr?

Zijn geldbedragen ‘afkomstig uit enig misdrijf’ als bedoeld in artikel 420bis e.v. Sr?

Het cassatiemiddel komt op tegen het bewezen verklaarde witwassen van geldbedragen van in totaal € 218.405 en £ 90.675, die de verdachte voorhanden heeft gehad.

Het gaat bij dit cassatiemiddel om het bewijs van het bestanddeel ‘afkomstig is uit enig misdrijf’, zoals dat voorkomt in de witwasbepalingen (art. 420bis e.v. Sr). Eerdere rechtspraak van de Hoge Raad over dit thema kan als volgt worden samengevat.

Dat een voorwerp ‘afkomstig is uit enig misdrijf’, kan, als op grond van de beschikbare bewijsmiddelen geen rechtstreeks verband valt te leggen met een bepaald misdrijf, niettemin bewezen worden geacht als het op grond van de vastgestelde feiten en omstandigheden niet anders kan zijn dan dat het voorwerp uit enig misdrijf afkomstig is. Het is aan het openbaar ministerie bewijs aan te dragen van dergelijke feiten en omstandigheden.

Indien de door het openbaar ministerie aangedragen feiten en omstandigheden een vermoeden rechtvaardigen dat het niet anders kan zijn dan dat het voorwerp uit enig misdrijf afkomstig is, mag van de verdachte worden verlangd dat hij een concrete, verifieerbare en niet op voorhand hoogst onwaarschijnlijke verklaring geeft dat het voorwerp niet van misdrijf afkomstig is. De omstandigheid dat deze verklaring van de verdachte mag worden verlangd, houdt niet in dat het aan de verdachte is om aannemelijk te maken dat het voorwerp niet van misdrijf afkomstig is.

Indien de verdachte zo’n verklaring geeft, ligt het op de weg van het openbaar ministerie nader onderzoek te doen naar die verklaring. De rechter zal dan mede op basis van de resultaten van dat onderzoek moeten beoordelen of ondanks de verklaring van de verdachte het witwassen bewezen kan worden op de grond dat (het niet anders kan zijn dan dat) het voorwerp uit enig misdrijf afkomstig is.

Indien een dergelijke verklaring uitblijft, mag de rechter die omstandigheid betrekken in zijn overwegingen omtrent het bewijs (vgl. HR 18 december 2018, ECLI:NL:HR:2018:2352).

Het hof heeft geoordeeld dat wat namens de verdachte is aangevoerd over de legale herkomst van het contante geld kan worden aangemerkt als een verklaring in de hiervoor bedoelde zin. Die verklaring van de verdachte houdt, kort gezegd, in dat de verdachte het contante geld, althans een groot deel daarvan, uit hoofde van zijn werk voor de Engelse juwelier [A]. uit Birmingham voorhanden had voor de aankoop van goud en juwelen. Ter ondersteuning van die verklaring is namens de verdachte onder meer gewezen op zogenoemde APPRO-notes waaruit blijkt dat de verdachte de dag voor zijn aanhouding een groot bedrag aan contant geld van [A]. heeft ontvangen, op camerabeelden waarop te zien is dat de verdachte de avond voor zijn aanhouding een grote hoeveelheid contant geld krijgt overhandigd van de directeur van [A]., op een verklaring van de directeur van [A]., [betrokkene 1], die inhoudt dat het bij de verdachte aangetroffen geld van zijn bedrijf afkomstig is en dat hij de APPRO-notes heeft ondertekend, op bankbescheiden waaruit blijkt dat [A]. voor grote bedragen contant geld bestelt bij de NatWest Bank, en op het dossier waaruit blijkt dat een deel van het bij de verdachte aangetroffen geld was voorzien van bankwikkels afkomstig van de NatWest Bank in Birmingham.

Het hof heeft vervolgens vastgesteld dat het openbaar ministerie nader onderzoek heeft gedaan naar de verklaring van de verdachte en geoordeeld dat 'de resultaten van het door het openbaar ministerie verrichte nadere onderzoek van dien aard [zijn] dat het vermoeden van witwassen niet is ontzenuwd en dat mede op basis daarvan geen andere conclusie mogelijk is dan dat de ten laste gelegde gelden onmiddellijk of middellijk uit enig misdrijf afkomstig zijn'. Dat oordeel is in het licht van de vastgestelde feiten en hetgeen namens de verdachte is aangevoerd niet zonder meer begrijpelijk. Zo heeft de werkgever van de verdachte verklaard dat het bij de verdachte aangetroffen geld van het bedrijf [A]. afkomstig is en dat hij de APPRO-notes heeft ondertekend. Weliswaar heeft het hof overwogen dat het bedrag van de APPRO-notes niet correspondeert met het bedrag dat de verdachte bij zich had, maar het hof heeft de juistheid in het midden gelaten van de door de verdachte aangevoerde omstandigheid dat een deel van het bij hem aangetroffen geld was voorzien van bankwikkels afkomstig van de NatWest Bank in Birmingham terwijl uit bankbescheiden blijkt dat [A]. voor grote bedragen contant geld bestelt bij deze bank. In het licht daarvan is het oordeel van het hof dat de verklaring van de werkgever op geen enkele manier is onderbouwd niet zonder meer begrijpelijk, en brengen ook de door het hof wel in aanmerking genomen omstandigheden dat de bedragen op de APPRO-notes niet corresponderen met de aangetroffen geldbedragen en dat deze notes niet in de administratie terug te vinden zijn, nog niet mee dat geen andere conclusie mogelijk is dan dat al het aangetroffen geld uit enig misdrijf afkomstig is.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:691

Zaaknummer: 19/05166

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en M. Kuijer

Advocaten: Gemert, A.W. van A.W. van Gemert

Wetsartikelen: 42obis Sr

RECHTSPRAAK

Proeftijd van drie jaren, terwijl bij eerdere veroordelingen proeftijd van twee jaren is opgelegd.

Proeftijd van drie jaren, terwijl bij eerdere veroordelingen proeftijd van twee jaren is opgelegd.

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof het bepaalde in artikel 57 en 63 Sr heeft geschonden doordat het in de bestreden uitspraak een proeftijd van drie jaren heeft vastgesteld.

Het cassatiemiddel berust op de opvatting dat het hof, gelet op artikel 63 Sr in samenhang met artikel 57 Sr, bij de voorwaardelijk opgelegde gevangenisstraf niet een proeftijd van drie jaren kon vaststellen, omdat bij eerdere veroordelingen waarbij aan de verdachte wegens strafbare feiten gepleegd vóór het feit waaraan de verdachte in het bestreden arrest schuldig is verklaard, een proeftijd van twee jaren was vastgesteld. Die opvatting vindt, mede gelet op wat hiervoor is vooropgesteld en op de tekst van artikel 14b lid 1, 57 en 63 Sr waaruit volgt dat de proeftijd niet een straf is, geen steun in het recht (vgl. HR 3 februari 1987, ECLI:NL:HR:1987:AB8285).

Het cassatiemiddel faalt.

HR ambtshalve

Het hof heeft de verdachte de verplichting opgelegd, kort gezegd, om aan de Staat ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer het in het arrest vermelde bedrag te betalen, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door het in het arrest genoemde aantal dagen hechtenis.

De Hoge Raad zal de uitspraak van het hof ambtshalve vernietigen voor zover daarbij vervangende hechtenis is toegepast, overeenkomstig hetgeen is beslist in HR 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend voor zover bij de

schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer vervangende hechtenis is toegepast, bepaalt dat met toepassing van artikel 6:4:20 Sv gijzeling van gelijke duur kan worden toegepast en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:695

Zaaknummer: 19/02713

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en A.E.M. Röttgering

Advocaten: Th.O.M. Dieben en G.A. Jansen

Wetsartikelen: 14b Sr, 57 Sr en 63 Sr

RECHTSPRAAK

Middel over de bijzondere voorwaarde en verbeurdverklaring.

Middel over de bijzondere voorwaarde en verbeurdverklaring.

Vierde middel

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof een bijzondere voorwaarde aan de geheel voorwaardelijk opgelegde gevangenisstraf heeft verbonden, die in strijd met artikel 14c lid 2 onder 14° Sr niet het gedrag van de veroordeelde betreft.

Het hof heeft als bijzondere voorwaarde gesteld dat de verdachte de gegevensdragers met daarop alle afbeeldingen/filmopnames van het slachtoffer zal inleveren. In aanmerking genomen dat in de bewijsvoering en de strafmotivering van het hof naar voren komt dat de verdachte onder meer door foto's van het nog jonge slachtoffer te maken en deze op te slaan een ernstige inbreuk heeft gemaakt op haar persoonlijke levenssfeer, heeft het hof kennelijk geoordeeld dat de verdachte uit een oogpunt van maatschappelijke betamelijkheid tegenover het slachtoffer gehouden was – op een voor het openbaar ministerie te controleren wijze – zich te ontdoen van die afbeeldingen/filmopnames en dat de gestelde bijzondere voorwaarde de hiertoe strekkende gedraging van de verdachte betreft. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

Vijfde middel

Het cassatiemiddel klaagt over de verbeurdverklaring van enkele van de in beslag genomen voorwerpen genoemd in het dictum van de uitspraak van het hof.

In aanmerking genomen wat ten laste van de verdachte is bewezen verklaard en mede gelet op wat het hof blijkens de bewijsvoering daarover heeft vastgesteld, is het oordeel van het hof dat het bewezen verklaarde met behulp van de voorwerpen is begaan, zonder nadere motivering niet begrijpelijk. Het hof heeft immers geen vaststellingen gedaan waaruit kan volgen dat het bewezen verklaarde feit met behulp van deze voorwerpen is begaan. De enkele omstandigheid

dat op deze gegevensdragers afbeeldingen en filmpjes van het slachtoffer zijn opgeslagen volstaat daartoe niet. Het cassatiemiddel is in zoverre terecht voorgesteld.

Redelijke termijn

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. In het licht van de opgelegde taakstraf van negentig uur en de mate waarin de redelijke termijn is overschreden, is er geen aanleiding om aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig ander rechtsgevolg te verbinden. De Hoge Raad zal daarom met dat oordeel volstaan.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de verbeurdverklaring van de in beslag genomen pc (goednr. 781650), een harddisk, harde schijf inclusief adapter (goednr. 781652), een computer/laptop Dell portable (goednr. 781699), een harddisk, Verbatim sd-kaart/geheugenkaart (goednr. 781636), een zwarte computer/laptop Dell (in beslag genomen ter terechtzitting in eerste aanleg) en twee cd-roms (in beslag genomen ter terechtzitting in eerste aanleg) en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:698

Zaaknummer: 19/01249

Rechters: V. van den Brink, M.J. Borgers en M. Kuijer

Advocaten: G.W.L.A.M. Koppen

Wetsartikelen: 14c Sr en 33a Sr

RECHTSPRAAK

Middel van de benadeelde partij over het oordeel van het hof dat de reiskosten voor het bijwonen van de uitspraak van het hof niet voor vergoeding in aanmerking komen.

Middel van de benadeelde partij over het oordeel van het hof dat de reiskosten voor het bijwonen van de uitspraak van het hof niet voor vergoeding in aanmerking komen.

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat de reiskosten van de benadeelde partij voor het bijwonen van de uitspraak van het hof op 12 juli 2019 niet voor vergoeding in aanmerking komen.

Een redelijke uitleg van artikel 592a (thans: art. 532) Sv brengt mee dat bij de begroting van de daar bedoelde kosten dezelfde maatstaf wordt gehanteerd als in civiele procedures (vgl. HR 28 mei 2019, ECLI:NL:HR:2019:793, r.o. 2.7.3 met een verwijzing naar HR 29 mei 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB1819).

Het cassatiemiddel berust op de opvatting dat het hof de reiskosten van de benadeelde partij voor het bijwonen van de zitting waarop het hof uitspraak doet in de strafzaak waarin de benadeelde partij zich heeft gevoegd met een vordering tot schadevergoeding, moet betrekken in de proceskosten. Die opvatting is onjuist omdat het hof op grond van artikel 237 lid 3 Rv in zijn uitspraak het bedrag van de kosten waarin de verliezende partij wordt veroordeeld, vaststelt voor zover die kosten vóór de uitspraak zijn gemaakt.

Het cassatiemiddel faalt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:689

Zaaknummer: 19/03508

Rechters: V. van den Brink, J.C.A.M. Claassens en M. Kuijer

Advocaten: R. Korver

Wetsartikelen: 532 Sv

RECHTSPRAAK

Aanhoudingsverzoek op grond dat verdachte wegens persoonlijke omstandigheden (langer) in buitenland verblijft.

Aanhoudingsverzoek op grond dat verdachte wegens persoonlijke omstandigheden (langer) in buitenland verblijft.

Het cassatiemiddel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

Het hof heeft het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak afgewezen. Daarbij heeft het hof weliswaar betrokken dat 'het verzoek onvoldoende is onderbouwd', maar uit de overwegingen van het hof blijkt niet dat het hof tot het oordeel is gekomen dat de aan het verzoek ten grondslag gelegde omstandigheid – een (verlengd) verblijf in het buitenland wegens persoonlijke omstandigheden – niet aannemelijk is. Gelet hierop heeft het hof zijn beslissing ontoereikend gemotiveerd, omdat het in de afweging tussen alle bij aanhouding van het onderzoek ter terechtzitting betrokken belangen niet kenbaar de aan het verzoek ten grondslag gelegde omstandigheid heeft betrokken. Daarnaast neemt de Hoge Raad in aanmerking dat (i) de omstandigheid dat de verdachte aanwezig is geweest bij het onderzoek ter terechtzitting in eerste aanleg, niet afdoet aan zijn – door het aanwezigheidsrecht mede beschermde – belang om de zaak tegenover de rechter in hoger beroep toe te lichten, en (ii) uit de enkele omstandigheid dat de verdachte een advocaat uitdrukkelijk heeft gemachtigd om zich ter terechtzitting te laten verdedigen, niet mag worden afgeleid dat hij daarmee het recht om ter terechtzitting in hoger beroep zelf aanwezig te zijn, heeft prijsgegeven.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:685

Zaaknummer: 19/04436

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: prof. mr. J.S. Nan

Wetsartikelen: 279 Sv en 281 Sv

RECHTSPRAAK

‘Sprekende gelijkenis’ met vuurwapen?

‘Sprekende gelijkenis’ met vuurwapen?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat sprake is van een voorwerp dat een sprekende gelijkenis vertoont met een Colt, model Defender, kaliber .45.

De tenlastelegging is toegesneden op artikel 13 lid 1 Wet wapens en munitie (WWM) in verbinding met artikel 2 lid 1 WWM en artikel 3 aanhef en onder a Regeling wapens en munitie (RWM). Daarom moet worden aangenomen dat de in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende woorden ‘een sprekende gelijkenis’ zijn gebruikt in de betekenis die die woorden hebben in artikel 3 aanhef en onder a RWM.

Artikel 3 RWM moet aldus worden uitgelegd dat onder een lucht-, gas- of veerdrukwapen dat wat betreft vorm en afmetingen ‘een sprekende gelijkenis’ vertoont met een vuurwapen, moet worden verstaan: een wapen als voormeld dat wat betreft vorm en afmetingen niet of nauwelijks van een echt vuurwapen te onderscheiden is (vgl. HR 6 februari 2018, ECLI:NL:HR:2018:153, r.o. 3.4.3).

Het hof heeft geoordeeld dat, gelet op de vorm en afmetingen van het bij de verdachte aangetroffen wapen, sprake is van een wapen dat ‘in totaliteit’ sprekende gelijkenis vertoont met een vuurwapen zoals een Colt, model Defender, kaliber .45. en dat de door de raadsman van de verdachte vermelde verschillen tussen beide wapens van ondergeschikt belang zijn. Dit oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

Voor zover het cassatiemiddel zich richt tegen de overweging van het hof dat ‘details die aan het zicht van anderen zijn onttrokken als het vuurwapen in de hand wordt gehouden zoals dat bij een vuurwapen gebruikelijk is’, richt het zich tegen een overweging ten overvloede. Daarbij verdient opmerking dat bij de beoordeling of sprake is van een voorwerp dat ‘een sprekende gelijkenis’ vertoont met vuurwapens of met voor ontploffing bestemde voorwerpen, als bedoeld in artikel 3 aanhef en onder a RWM, de feitelijke vorm en afmeting van het voorwerp beslissend zijn.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-05-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:687

Zaaknummer: 19/05693

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 2.1 WWM, 13 WWM en 3 RWM